

INFORMATOR - 2018
Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba

Nakladnik
Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba

Za nakladnika
Juraj Bahnik

Redakcija
**Juraj Bahnik, Jaromil Kubiček, Adolf Tomek,
Alenka Štokić, Jarmila Kozak Marinković, Maja Burger**

Tehnički urednici
Juraj Bahnik, Jaromil Kubiček

Fotografije
**Arhiv Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba
i Češke besede Zagreb**

Lektura
Ivona Mamić

Oblikovanje
Krešimir Godina

Tisak
P.L. Studio d.o.o., Zagreb

INFORMATOR

Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba
Rada české menšiny města Záhřebu

**Grad Zagreb
Gradonačelnik**

Na temelju članka 56. stavka 1. točke 17. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 19/99, 19/01, 20/01 - pročišćeni tekst, 10/04, 18/05, 2/06, 18/06, 7/09, 16/09, 25/09, 10/10, 4/13, 24/13 i 2/15) i članka 11. stavka 2. i članka 31. stavka 1. Odluke o javnim priznanjima Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/00, 8/02, 1/04, 20/04, 18/06, 16/09, 3/10, 3/14 i 16/14), gradonačelnik Grada Zagreba,
donosi

26. svibnja 2015.,

**Z A K L J U Č A K
o dodjeli Medalja Grada Zagreba**

1. Gradonačelnik Grada Zagreba dodjeljuje Medalju Grada Zagreba, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, za istaknuti doprinos očuvanju i zaštiti položaja nacionalnih manjina te za aktivno sudjelovanje u upravljanju lokalnim poslovima Grada Zagreba u mandatu 2011. - 2015. i to:

- Vijeću češke nacionalne manjine Grada Zagreba,
- 2. Ovaj će zaključak biti objavljen u Službenom glasniku Grada Zagreba.

KLASA: 061-06/15-05/5

URBROJ: 251-03-02-15-2

Zagreb, 26. 5. 2015.

**GRADONAČELNIK
GRADA ZAGREBA**

Milan Bandić, dipl. politolog

Vijeću češke nacionalne manjine Grada Zagreba

za istaknuti doprinos očuvanju i zaštiti položaja nacionalnih
manjina te za aktivno sudjelovanje u upravljanju lokalnim
poslovima Grada Zagreba u mandatu 2011. - 2015.

Zagreb, srpanj 2015.

Gradonačelnik Grada Zagreba
Milan Bandić

*Svečanost dodjele Medalje Grada Zagreba,
srpanj 2015. godine*

Organizirano djelovanje zagrebačkih Čeha

Česi spadaju među one nacionalne manjine koje se mogu pohvaliti da su njeni pripadnici u Zagrebu ostavili neizbrisiv trag u svakom području društvenog života i u svim djelatnostima. Naime, povijest Čeha na području Zagreba počinje istodobno s prvim pisanim spomenom grada, osnutkom zagrebačke biskupije, te njezinim prvim biskupom po imenu Duh, koji je bio Čeh.

Brojnost i osjećaj nacionalne pripadnosti zagrebačkih Čeha već u 19. stoljeću. bili su temelj osnutka Češke besede, koju je 14. listopada 1874. godine utemeljio Josef Václav Frič, češki domoljub, publicist, političar i pjesnik, u to vrijeme urednik zagrebačkih novina *Agramer Zeitung*. Od tada Češka beseda Zagreb djeluje u kontinuitetu. Najstarija je udruga Čeha u Hrvatskoj i jedna od najstarijih u Europi. Češka beseda Zagreb bila je među inicijatorima stvaranja Čehoslovačkog saveza, koji je osnovan 1921. godine u Osijeku, a danas je članica Saveza Čeha u Republici

Hrvatskoj sa sjedištem u Daruvaru. Glavno poslanje Besede je briga za češki jezik, kulturu i tradiciju češke manjine te briga za Češki narodni dom, izgrađen 1937. godine, kao središte kulturne i prosvjetne djelatnosti zagrebačkih Čeha. Prva kazališna predstava na češkom jeziku u Besedi je odigrana već godinu dana nakon njenog osnutka (1875.), a predstave se igraju i danas. Knjižnica, koja danas ima više od 9.000 naslova, utemeljena je 1882. Češka dopunska škola pokrenula je učenje češkog jezika u Zagrebu godine 1922. Na očuvanju češkog jezika, kulture i tradicije predano rade i vrijedni članovi folklornih sekcija, mješovitog pjevačkog zbora i drugih sekcija. Djelovanje zajednice zagrebačkih Čeha novu je snagu dobilo izborom prvog sastava Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba 2003. godine. Od tada do danas ostvaren je velik napredak kroz realizaciju zajedničkih kulturnih, prosvjetnih, izdavačkih i drugih projekata.

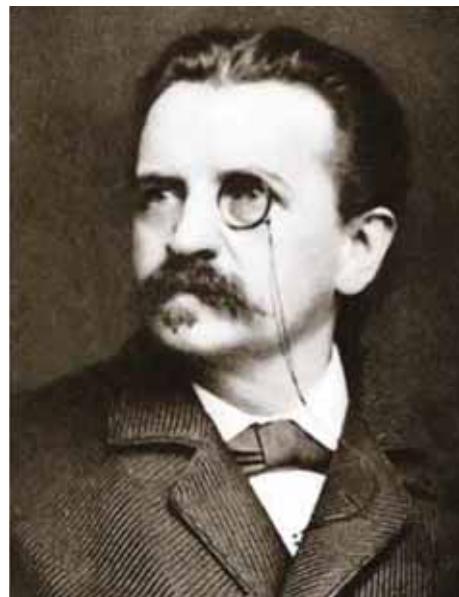
IN HOC A M P A T R I S & FELI XI & S P S C A M E L I . A M C H .
Regnante nobilissimo regre Ladislauso. Strigoniensis uero ecclē p̄matū Arch. ḡfianante. Iudiciorib
Arch. ep̄o fabiano existente Besymensi ep̄o. Cosma Pallatino Comite Iula. Scorigensi comite
Grab. p̄dicto rex diuina grā inspirante. horum ceterorumq. nobilium consilio Tag. an dicitur
quoniam videlicet ut q̄s error idolatrie adī cultū extermicos fecerit. cōfusus eur. a Anna iuratis re
ducebat. Adiusticiam q̄ huius p̄le ignoramus. quodam boemū uenabili uare nra. Nom̄ duchi.
idoneū n̄p̄p̄t. qd̄ ecclē ecclē pastore. p̄sum cas. canū. faneicam. elegant. q̄ ecclē officianas
de Semigensi. I Talemis comitatu ordinavit. Preua alt̄ capellan' Cupan noī p̄cepto eidem regis ded
ecclē popl̄m de diibroa. cū ita silua sibi appendente. Transacto q̄ n̄ p̄rmo tempore regnante
rege Stephano p̄dicto n̄ faneica illi ecclē q̄p̄tu tenente. Aquodā nro noī Sudengi. dep̄dicta
silua. easō nūria illata ē. Qd̄ ep̄o egr̄ ferens. a regis patrivenim ēsugit. q̄ tota vallis silvano
strigoniensi. archi ep̄o discutendā comisit. Illē q̄ ecclē adiustoriū admidiens uocati cū addēmittantū
dīc neque noluisseat. nec l. pensis scđm lego t̄t̄ p̄solnere ponissent ardu ep̄i iudicio p̄dicta silua.
p̄staldum. yslac nō ecclē restinua ē. & q̄dāus. "ta illi ecclē p̄sum. null' ei alio iurisq. infere p̄
sup̄st. Desuncto q̄ regē stephano. p̄missim' Bela dñs. & q̄a largente pannem sc̄p̄ta felicē gubnanda
suscepit. enī q̄a p̄dict' faneica adbaieichsem archi ep̄m̄ k̄flit' & Zagybencis n̄ ecclē Macimius
hervolumpan' Canonic' ep̄e ordinat' est. Tertio q̄ ep̄i sim anno Adalbrech. fr̄ kaladon' Comitis Sumig
ensis Comes una' enī clausa & Petru fr̄t̄ & ludangia aliisq. quā plurib' eldē iūr̄ meliorib' desjicta
silua mēlio Wandiensi. Tempore Wulteri ep̄i. Amic felicem strigoniensi archi ep̄o litigii renouauit
Cui iudicio. n̄ ep̄i uidelicet faneica Basciensis Zagybencis Salma ep̄oli dignitate. pruictia
sc̄e ecclē iūratē dixerunt. iii. q̄ de nobiliorib' eldō ecclē sc̄l. Barkus Mahal. Deribya. Sup̄ sacrū Alure
Wandiensis ecclē. p̄solnem canonicoz minauerunt Augustino strigoniensis ecclē canomeo existente p̄stalo
Vl̄dēa ē anno 1200. iudiciorib' faneica. viii. vi. vii. aut̄ dñe ip̄e si nolens suū
iudiciorib' immobile sumat. Aliud ei p̄staldum. & in arcelli filiu ḡm comitis dedit. q̄ p̄te p̄stalo
felicē p̄dicta yslac iūr̄ mandante singulas metas erogauit. Igit̄ silua ea condicione restauit. ut null'
mea orūno sine cōfusū ep̄i q̄dā agro p̄sum uide mandis n̄ aliquid de ea auferende ul̄ univomittendo
huius rei testes sunt ecclē ep̄a iudiciorib' faneica. & ecclē ep̄e. Laurdin' Comes de laune. Gaud. filius
Andrea' Comes. Lazarus' filii. Leontius' Comes.

Felicianova povelja, biskup Duh spominje se na kraju šestog reda

*Grad Zagreb u kojem djeluju
Češka beseda Zagreb i Vijeće
češke nacionalne manjine
Grada Zagreba*

*Josef Václav Frič,
osnivač Češke besede
Zagreb, prve udruge
Čeha u Hrvatskoj*

Vijeće Češke nacionalne manjine Grada Zagreba

Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, usvojenom 2002. godine, u jedinicama samouprave na čijem području pripadnici pojedine nacionalne manjine sudjeluju s najmanje 1,5% u ukupnom stanovništvu jedinice samouprave, u jedinicama lokalne samouprave na čijem području živi više od 200 pripadnika pojedine nacionalne manjine, te u jedinicama područne (regionalne) samouprave na čijem području živi više od 500 pripadnika nacionalne manjine, pripadnici svake takve nacionalne manjine mogu izabrati vijeće nacionalnih manjina. S obzirom da Grad Zagreb ima status jedinice regionalne samouprave, te da je u njemu, prema popisu stanovništva iz 2001. godine, živjelo 813 Čeha, Česka beseda Zagreb sastavila je listu od 25 kandidata za Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba (u dalnjem tekstu: Vijeće) i ponudila je biračima u Zagrebu koji su se u biračkom popisu, njih tada 697, izjasnili kao Česi. Nakon uspješno provedenih izbora, gradonačelnica Grada Zagreba, sazvala je prvu konstituirajuću sjednicu Vijeća za 11. srpnja 2003. godine, a Ministarstvo uprave je, 24. listopada iste godine, upisalo Vijeće u Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Svake četvrte godine, na izborima, koje raspisuje Vlada Republike Hrvatske, bira se novi saziv Vijeća. Nakon provedenih izbora, vijećnici iz svojih redova biraju predsjednika i zamjenika predsjednika.

Vijeće ima profesionalnog tajnika i sljedeća radna tijela: Predsjedništvo Vijeća, Komisiju za financijska pitanja, Komisiju za program rada, Komisiju za suradnju s Češkom besedom Zagreb i drugim udrugama i vijećima i Komisiju za informiranje. Vijeće je institucija manjinske samouprave izabrana s ciljem unapređivanja, očuvanja i zaštite položaja pripadnika češke nacionalne manjine na području Grada Zagreba, te radi sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima u jedinici regionalne samouprave. Djelatnost Vijeća financira se iz proračuna Grada Zagreba.

Sadašnji saziv od 25 članova Vijeća, izabran je 2015. godine. Predstavlja 835 Čeha koliko ih živi u Zagrebu, prema popisu stanovništva iz 2011. godine. Posebnu pozornost Vijeće posvećuje podupiranju kulturne i prosvjetne djelatnosti zagrebačkih Čeha te brine o očuvanju češkog jezika, kulture i tradicije i kroz druge oblike svoga rada i brojne kontakte i suradnju s nadležnim tijelima i institucijama u Gradu Zagrebu, Republici Hrvatskoj i Republici Českoj. Na području Grada Zagreba žive pripadnici 22 nacionalne manjine. Njih 18 imaju izabrana vijeća ili predstavnike koji su, potpisivanjem sporazuma, na temelju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, osnovali Koordinaciju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba. To u praksi znači da vijeća i predstavnici manjina Grada

Zagreba, koji inače djeluju kao samostalne pravne osobe, imaju jedno tijelo koje objedinjuje njihove zajedničke interese i ovlašteno je predlagati tijelima Grada Zagreba mјere za unapređenje položaja nacionalnih manjina. Vijeće češke nacionalne ma-

njine Grada Zagreba član je i Koordinacije vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj koja na sličan način objedinjuje rad vijeća i predstavnika češke manjine iz cijele Hrvatske.

Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba Rada české menšiny města Záhřebu

Znak Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba

Čest nam je pozvati Vas na proslavu
Dana Vijeća češke nacionalne manjine
Grada Zagreba
u srijedu, 7. studenog 2018. godine u 19th h
Češki narodni dom - velika dvorana
Zagreb, Šubićeva 20
Nakon prigodnog programa domjenak
Predsjednik Vijeća: Juraj Bahnik, mag. pol.
Molimo, potvrdite Vaš dolazak na

Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba
Rada české menšiny města Záhřebu

2003
15
2018

GRAD ZAGREB

Dovolujeme si Vás pozvat na oslavu
Dne Rady české menšiny
města Záhřebu
ve středu, 7. listopadu 2018 v 19th h
Český národní dům - velký sál
Záhřeb, Šubićova 20
Po programu pohoštění
Předseda Rady: Jiří Bahník, mag. pol.
Prosíme, o potvrzení účasti

tel. 01/4618 229; mob: 099 420 1350
e-mail: cesko.vijece@gmail.com

Pozivnica na svečanost obilježavanja Dana Vijeća i 15. godišnjice djelovanja

REALIZIRANI PROJEKTI
2003. - 2018.

Informativna djelatnost

S ciljem obavještavanja javnosti o postojanju, djelovanju, problemima i perspektivama češke nacionalne manjinske zajednice u Zagrebu, kao i informiranja pripadnika zajednice o svim pitanjima od posebnog značaja za njih, Vijeće svoju informativnu djelatnost provodi putem web stranica i kanala periodičnog informiranja. Web stranica: www.cesi-zagreb.hr, uz osnovne podatke o Vijeću, nadopunjava se najavama, informacijama i osvrtima o važnijim aktualnim događanjima u Vijeću, gradu Zagrebu, o suradnji s Češkom besedom Zagreb (ČBZ) i Hrvatsko-češkim društvom i drugima, na češkom i hrvatskom jeziku. Vijeće također provodi praksu informiranja članova

Vijeća i ostalih pripadnika češke nacionalne manjine, koji se ne koriste internetom, putem mjesecačnog biltena Češke besede Zagreb *Spolkové zprávy* i njihovog provjerenoog kanala distribucije. Detaljnije upoznavanje čitatelja s važnim pitanjima, ostvarenjima ili problemima iz života i rada češke manjine, provodi se, prema ukazanoj potrebi i periodičnim izdavanjem tematskog biltena pod nazivom Informator. Distribuira se pripadnicima češke nacionalne manjine i široj javnosti na području Zagreba, Zagrebačke županije i ciljanoj čitateljskoj publici u Hrvatskoj i Češkoj.

Naslovne stranice „Informatora“, informativnog glasila Vijeća i tiskanog glasila Češke besede Zagreb „Spolkové zprávy“

INFORMÁTOR

Rady české národnostní menšiny Města Záhřebu
Vijež české národnostní manžine Grada Zagreba

Záhřeb, Šubičova 26, tel. 4618229, fax. 4618234

prosinec 2004

Rok I.

Vážení krajanky!

Před Vámi je první číslo INFORMÁTORU RCMZ, jako konkrétní příspěvek naše iší navazat bezpečnostní komunikaci s Vámi - voliteli, kteří jsou národnostní Radou na volebních dnech 18. května 2004 voleni uživati v České republice, abychom Vám představovali v místní samosprávě. O tom jak v kolmém případě, jak se konaly přípravy v kolmém můžete se dočít v článku „Spotřebné příspěvky více české“.

Rada má sídlo v Českém národním domě v Šubičově ulici 26, tam patří a srdce a týmem očekávají, že sem Češi začnou přicházet již dnes.

Informator bude vycházet podle potřeby a cílem poskytování informací o činnosti Rady, o událostech, akcích, plánech a ostatních podílejících Radu, kterí jí patří podle zákonu o právách národnostních menšin.

Rade se sníží události rozvíjet a chránit zájmy našich aktivních účastníků ve veřejném životě a zprovozit se k řízení lokálních záležitostí. Na to mimožem účastníci v Českém Výboru pro národnostní menšiny města Záhřebu.

Jelikož jednou zásluhujeme, že Rada českého města Záhřebu není paralelní útvar České besedy Záhřeb, rybník národnostní politické rady. To však neznamená, že jíme doporučení nepropůvodit a ze zájmem podporovat její činnost vlečenou politickým prostředím a také v rámci mezinárodní jednotlivé podíly Besedy.

Budem se snížit převzadit český duch i těch Čechů, kteří se nezajímají o volebních luttin jako Češi. Je nás mno - jenom 813

příhlášení záhřebských voličů Čechů? Bylo nás před krátkou dobou i vše, ale možno větří Českého národnostního stromu se usudilo a novou poupatu se ještě dostatečně neotevřelo a nevyrostlo.

Doufám, že po schválení programu práce a finančního plánu na rok 2005 RCMZ bude moct organizovat kurzy českého jazyka pro dospělé. Cestci, kteří všechny neumí nebo chtějí mluvit česky. Kurzy se budou konat v prostorách Českého národního domu v Šubičově ulici 20.

Nebuděte, neotálejte přijít se k nám poradit o problémach které Vás jako představitelé české národnostní menšiny trápí, možná můžeme pomoci v správě rodového a řádu města Záhřebu nebo jinak. Rádi Vám poskytne a srozumějeme kontakty s patřičnými orgány města Záhřebu.

Úřad je pro kontakty s Vámi otevřený všechny den mezi 11 a 13.30 hodinou, a několik ve středu odpoledne mezi 18 a 19 hodinou. Tajemnice Alenka Štoková může být Radu odpovídat na otázky v rámci svých znalostí, nebo podle potřeby plánovat setkání s předsedou nebo zástupcemi předsedy Rady.

Váš Jaromír Kubíček

Viceředitel národnostní minoritky Grada Záhřebu
Rada české národnostní města Záhřebu

INFORMÁTOR

1/2007

4. dubna 2007

CO JE NOVÉHO V RADĚ ČESKÉ MENŠINY MĚSTA ZÁHŘEBU

The image shows a formal notice with a blue header containing the city's logo and name. The main text is in a large, bold, black font, announcing the election date and assembly. Below this, smaller text provides details about the election, including the number of members and their names. A signature at the bottom right indicates the document was signed on May 19, 2015.

**INFORMÁTOR
VOLBY 2015**

KVĚTEN 2015

Draži krajjané,

v neděli 31. 05. 2015
od 7:00 do 19:00 hodin

se budou konat volby do
RADY ČESKÉ NÁRODNOSTNÍ
MENŠINY MĚSTA ZÁHŘEBU (25 členů)

OJ MĚSTSKÉHO ÚRADU Všeobecné správy města ZÁHŘEB (Gradský úřad 28
repu. srpské Grada Zagreba) dnes jmenoval:

- SEZNAM VOLUČ ČESKÉ NÁRODNOSTNÍ MENŠINY MĚSTA ZÁHŘEBU
(POZOR! NEMAJÍ ČESKÉ NACIONALISTICKÉ MANUJE GRADA ZAGREBA)
Jedná se o souboru i Vaše jméno a adresa.

ZVEME VÁS, ABYSTE SE VOLEB ZÚČASTNILI

VOLBY
DO RADY ČESKÉ NÁRODNOSTNÍ MENŠINY MĚSTA ZÁHŘEBU
se budou konat na volebním mistě číslo 13:
PODRUČNÍ UŘED MAKSIMIR,
Zagreb, Petrova 116 prizemíje, hodnik desno

**NEZAPOMEŇTE SI BEBOU NA VOLEBNÍ MÍSTO VZÍT OBČANSKÝ PRŮKAZ
JOSOBNU SKAŽNICU, NEBO ČESTOVNÍ PAS (PUTOVNÍCU)!**

Petricek RICHARD
Jaromír Kubíček

V Záhřebu, 19. května 2015

REALIZIRANI PROJEKTI

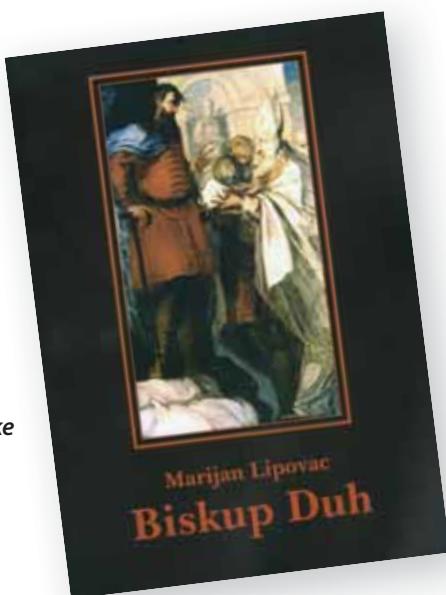
2003. - 2018.

Izdavačka djelatnost

Izdavačka djelatnost Vijeća započela je 2006. godine, kada je u suradnji s Hrvatsko-češkim društvom izdana knjiga *Biskup Duh* autora Marijana Lipovca. Vijeće je 2009. godine objavilo knjigu Franje Vondračeka i Marijana Lipovca *Česi Zagrebu – Zagreb Česima* na hrvatskom i na češkom jeziku u kojoj je obrađena povijest Čeha u Zagrebu. U 2012. godini Vijeće je bilo izdavač knjige Jurja Bahnika i Marijana Lipovca *Češki narodni dom u Zagrebu* koja je 2014. prevedena i na češki jezik. U 2013. objavljena je knjiga Jarmile Kozak Marinković *Tradicija i običaji zagrebačkih Čeha* koja je 2016. prevedena na češki jezik. Urednica navedenih triju

kapitalnih izdanja Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba je dr. sc. Agneza Szabo. Godine 2014. objavljen je i Godišnjak češke nacionalne manjine u Zagrebu – 140 godina Češke besede Zagreb. U prigodi 95 godina osnutka Češke dopunske škole Češke besede Zagreb, u nakladi Vijeća, 2017. godine, tiskan je Školski godišnjak, a 2018. zbirka literarnih radova zagrebačkih Čeha. U produkciji Vijeća, 2009. godine, snimljen je i film pod naslovom *Česi Zagrebu – Zagreb Česima*, koji traje 76 minuta, u hrvatskoj i češkoj verziji, prema scenariju Mire Wolf i Marijana Lipovca, a u režiji Mire Wolf.

Naslovna stranica knjige „Biskup Duh“, autora Marijana Lipovca, prve knjige u nakladi Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba i Hrvatsko-češkog društva, Zagreb, 2006.

Naslovna stranica knjige „Černá hodinka Jana Buriana“, koju su priredile Jarmila Kozak Marinković i Zdenka Taborski, izdavač Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba, Zagreb, 2007.

Jarmila Kozak Marinković i Zdenka Taborski na promociji knjige

Fotografije Jana Buriana na njemu posvećenoj literarnoj večeri u Češkom narodnom domu

Libor Burian, sin Jana Buriana, s članovima obitelji na promociji knjige

Kulturni program na promociji knjige, mješoviti pjevački zbor „Bohemia“ Češke besede Zagreb

Naslovnice knjige „Česi Zagrebu-Zagreb
Česima“ autora Marijana Lipovca i Franje
Vondračeka, i istoimenog filma u režiji Mire
Wolf (prima priznanje od Jaromila Kubička),
na hrvatskom i češkom jeziku, nakladnik
Vijeće češke nacionalne manjine Grada
Zagreba, Zagreb, 2009.

Promocija knjige i filma u Češkom
narodnom domu, urednica
dr.sc. Agneza Szabo (u sredini), Adolf Tomek, Marijan Lipovac, Jaromil Kubiček,
Jarmila Kozak Marinković, Juraj Bahnik

Promocija knjige u prostorima Družbe „Braća hrvatskog zmaja“ u Zagrebu, Zvonimir Zorić, Zmaj od Plitvičkih jezera, drži uvodno slovo

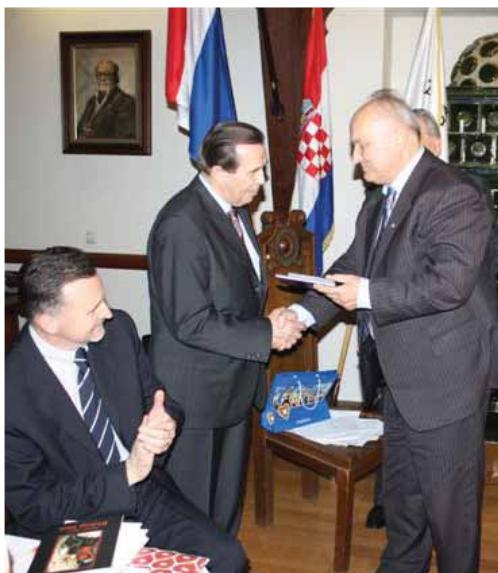
Autori knjige Marijan Lipovac i Franjo Vondraček

Članovi Vijeća i gosti na promociji

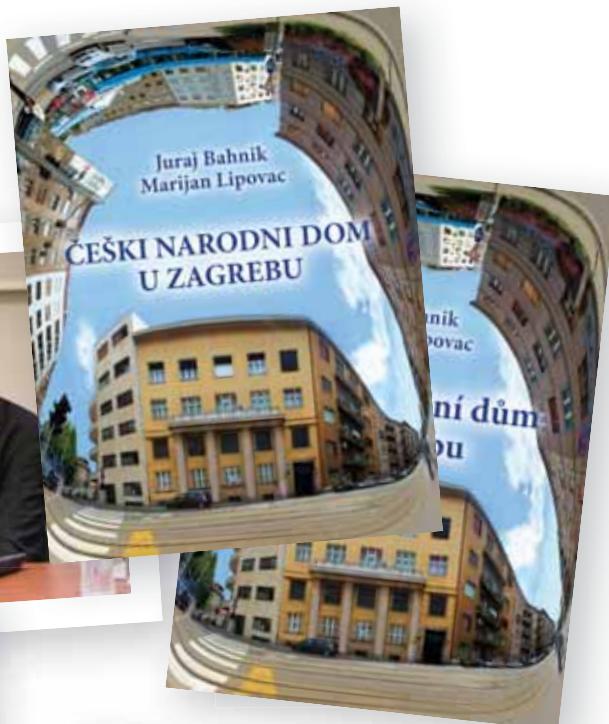
Veleposlanik Češke u Zagrebu, Karel Kühnl među gostima na promociji

Razmjena prigodnih darova Družbe i Vijeća

Naslovnice knjige „Češki narodni dom“ u Zagrebu, autora Jurja Bahnika i Marijana Lipovca, na hrvatskom i češkom jeziku, izdana u prigodi 75. obljetnice Češkog narodnog doma, nakladnik Vijeće Češke nacionalne manjine Grada Zagreba, Zagreb, 2012.

Autori Juraj Bahnik i Marijan Lipovac na promociji knjige u Češkom narodnom domu

Glavna urednica dr.sc. Agneza Szabo, autori Marijan Lipovac i Juraj Bahnik i Jaromil Kubiček, predsjednik Vijeća

Nastup operne pjevačice Tihane Havelke uz klavirsku pratnju

Članovi redakcije s najstarijom članicom Češke besede Zagreb Miladom Malinski (u sredini)

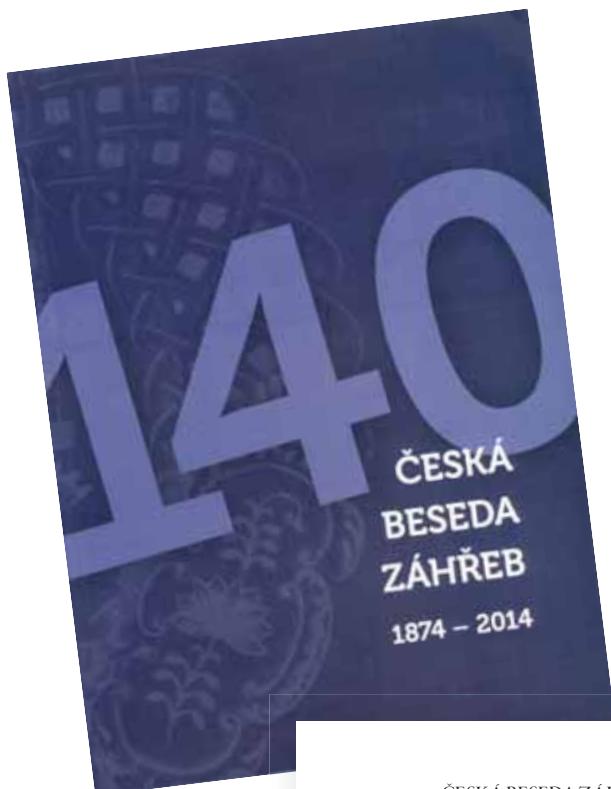
Autorica i predsjednik Vijeća Jaromil Kubiček na promociji hrvatskog izdanja knjige

Naslovnice knjige „*Tradicija i običaji zagrebačkih Čeha*“, autorice Jarmile Kozak Marinković, na hrvatskom i češkom jeziku, nakladnik Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba, Zagreb, 2013.

Predsjednik Vijeća Juraj Bahnik, autorica Jarmila Kozak Marinković i članovi uredništva Adolf Tomek, Jaromil Kubiček, Alenka Štokić, Marijan Lipovac, moderatorica programa Maja Burger

ČESKÁ BESEDA ZÁHŘEB A
RADA ČESKÉ NÁRODNOSTNÍ
MENŠINY MĚSTA ZÁHREBU

LITERÁRNÍ TVORBA ZÁHŘEBSKÝCH ČECHŮ

Sbírku připravily autorky
Jarmila Kožáková Marinkovičová
a Zdenka Táborská

*Naslovnice godišnjaka
Češke besede Zagreb
(140. godišnjica), Češke
dopunske škole Češke
besede Zagreb (95.
godиšnjica) i zbirke
pjesama „Literární tvorba
záhřebských Čechů“;
izdane u nakladi Vijeća
češke nacionalne manjine
Grada Zagreba*

REALIZIRANI PROJEKTI

2003. - 2018.

Odgoj i obrazovanje

Organizirano učenje češkog jezika u Zagrebu započelo je 1922. godine u okviru Češke dopunske škole Češke besede Zagreb. Kroz Češku dopunsku školu od tada su prošle generacije učenika i učitelja, svjedočila je mnogim povijesnim događajima u glavnom gradu Hrvatske, mijenjala status, mesta i načine rada, ali je opstala. Tako je dočekala i uspostavu demokratske i samostalne Republike Hrvatske koja je svojim Ustavom, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i drugim odgovarajućim zakonima obvezala na poštivanje prava nacionalnih manjina i drugih temeljnih prava i sloboda čovjeka i građanina. Prema članku 1. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj ostvaruju pravo na odgoj i obrazovanje na svom jeziku i pismu. Pri tome se nisu mijenjala niti ukidala prava

nacionalnih manjina na odgoj i obrazovanje stečena prema ranijim propisima, odnosno na temelju međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska ugovorna strana. Znači, pripadnici manjina mogu nadograđivati svoje ranije izgrađene oblike odgoja i obrazovanja i uživati novine i blagodati koje donose novi propisi.

Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba uključeno je u organiziranje i potporu nastavi češkog jezika i kulture. Aktivno je uključeno u praćenje i provođenje Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina i zajedno s nadležnim tijelima Češke besede Zagreb nastupa prema Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Gradskom uredu za obrazovanje i sport i drugim tijelima kada treba riješiti pitanja vezana uz funkcioniranje Češke dopunske škole.

Učenici osnovne i srednje škole, polaznici dječje igraonice, učiteljice Maja Burger, Marina Kolaček Novosel, Martina Marinković Plehati, Ivana Ticha i Jarmila Kozak Marinković, predsjednica Češke besede Zagreb Alenka Štokić i predsjednik Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba Juraj Bahnik, na pozornici Češkog narodnog doma u prigodi obilježavanja 95. godišnjice Češke dopunske škole Češke besede Zagreb

Učiteljica Maja Burger sa učenicima u razredu

Učenici na edukativnom putovanju u Češkoj

Učenici na edukativnom putovanju u Češkoj

Učenici na edukativnom putovanju u Bjelovarsko bilogorsku županiju, na stepeništu zgrade Saveza Čeha u RH u Daruvaru

Učenici srednje škole s nastavnicom Marinom Kolaček Novosel

3.1. - Jarmila Kozak-Marinković,
članica predsjedništva Vijeća i predsjednica Prosvjetnog vijeća Češke besede Zagreb

Prosvjetna djelatnost – naš ponos

Prosvjetna djelatnost ima za Čehe u Zagrebu izuzetan značaj jer jezik svojih predaka moramo čuvati i njegovati. Od osnutka udruge Češka beseda Zagreb a posebno od početka prošlog stoljeća kad su doseljeni Česi, koji su u Zagrebu bili zaposleni kao profesoři, inženjeri, graditelji itd, osnovali školski kuratorij, želeći da njihova djeca nastave s učenjem češkog jezika i njegovanjem kulture svojih predaka i u zagrebačkom okruženju. Zahvaljujući tome i danas njegujemo i čuvamo češki jezik, literaturu, kulturu i tradicije prije svega kod djece i mladih a zatim i kod svih članova našeg društva i svih građana koji uvažavaju Čehe i češku kulturu.

Najveću potporu i pomoć prosvjetnoj djelatnosti Čeha u Zagrebu, uz Češku besedu Zagreb, daje Vijeće češke manjine Grada Zagreba.

Uz veliku potporu Vijeća, Danas je škola u sustavu hrvatskog školstva i raznim zanimljivim pedagoškim zamislima naših učiteljica svake godine preko 60 učenika osnovnih i srednjih škola pohađa i nastavu češkog jezika i kulture u Češkoj dopunskoj školi. Prosvjetna djelatnost u svom djelokrugu rada imala osim škole i vrtić-igraonicu za najmlađe, koja ih priprema za školu i koju pohađa do 20 učenika. Za odrasle članove udruge organizira tečajeve češkog jezika, i to tri puta tjedno po dva sata. Njegovanje češkog jezika i kulture ogleda se naročito u djelovanju literarno-kazališne sekcije, koja svake godine uvježba i publici predstavi nekoliko kazališnih predstava na češkom jeziku. Naravno, imamo i bogato opremljenu i posjećivanu knjižnicu u kojoj svaki član može pronaći literaturu iz raznih oblasti koje ga zanimaju.

U svim ovim segmentima djelatnosti Čeha u Zagrebu Vijeće daje svoj veliki doprinos a angažiranost. I to vrlo uspješno. Naročito je upravo na polju prosvjete, na primjer, podržalo projekt Češke škole „Putujemo Češkom republikom, pradomovinom naših predaka“ i to u dva oblika. Prvi je cjelodnevna istoimena radionica-igraonica u dvo-rani Češkog doma, gdje se djeca na zanimljiv način upoznaju sa svim gradovima i djelatnostima Češke. Radionica se održava skoro svake godine od 2003. Drugi oblik ovog projekta je redovite edukativne ekskurzije učenika Češke škole u Češku i to od 2002. godine, od kada su naši učenici imali priliku posjetiti gotovo sve dijelove pradomovine svojih predaka. Ovdje se mora naglasiti da je jednoj udruzi vrlo zahtjevno organizirati i realizirati putovanje 30 – 40 školaraca svake godine do pet dana po Češkoj. I to putovanje na kojem učenici vrijedno uče i pišu zadaće!

Vijeće Češke nacionalne manjine Grada Zagreba je niz godina na razne načine kao što su finansijska i pravna pomoć, podupiralo i djelovanje humanitarne Zaklade Rafaela Pavičeka, koja ima sjedište u Češkom narodnom domu a kojoj je osnovni zadatci materijalno podupiranje prosvjetnih, socijalnih i kulturnih nastojanja Čeha u Hrvatskoj. Zaklada tako djeluje i danas upravo podupirući naše najmlađe iz svih čeških škola da uče iz kvalitetnih knjiga i uz neophodna pomagala te da ne zaboravljaju na jezik i kulturu svojih predaka.

3.2. - Maja Burger,
učiteljica mentor češkog jezika i kulture po modelu C u Zagrebu

Neprekidna potpora odgoju i obrazovanju

Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba dugi niz godina svojim programskim planom aktivno podupire odgoj i obrazovanje na češkom jeziku u Gradu Zagrebu. Aktivno podupire rad Češke dopunske škole Češke besede Zagreb. Ova škola osnovana je davne 1922. godine te je 2006. uključena u obrazovni sustav Republike Hrvatske kao predmet Češki jezik i kultura po modelu C. U Republici Hrvatskoj nacionalne manjine mogu se obrazovati u tri različita modela, u modelu A (osnovne škole na jeziku manjine), u modelu B (kombinacija manjinskog i hrvatskog jezika) te u modelu C (zaseban predmet, manjinski jezik i kultura). U zagrebačkom kontekstu odabran je model C kao najpovoljniji jer se je između ostalog odlično nadovezivao na tradiciju obrazovanja na češkom jeziku u glavnom gradu Hrvatske, koju je do tog vremena financirala isključivo udružica Češka beseda Zagreb. Osim toga, logistički je bilo najpovoljnije jednom tjedno okupiti svu djecu iz grada Zagreba i okolice te ih na jednom mjestu podučavati češki jezik i češku kulturu. U toj pripremnoj fazi uključivanja Češke dopunske škole Češke besede Zagreb, odnosno uvođenja predmeta Češki jezik i kultura po modelu C (tada predmeta njegovanje češkog jezika i kulture) u Osnovnoj školi Silvija Strahimira Kranjčevića i u X. gimnaziji „Ivan Supek“ značajnu ulogu odigralo je i Vijeće češke manjine Grada Zagreba koje je bilo uključeno u ishođenju različitih suglasnosti i odborenja tadašnjeg Ministarstva prosvjete i športa RH (danasa Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH) za ustrojstvo nastave, kao i sama udružica Češka beseda Zagreb. To zajedničko nastojanje udruge Besede i Vijeća u neprekidnoj potpori djelovanju Češke dopunske škole nastavilo se je i u godinama kasnije, a traje i danas.

Češku dopunsку školu Češke besede Zagreb, odnosno nastavu češkog jezika i kulture po modelu C svake školske godine pohađa između 40 i 50 učenika osnovnih škola iz svih dijelova grada Zagreba i bliže okolice. Aktivno uče češki jezik, o češkoj kulturi u najširem smislu, plešu češki folklor ili glume na češkom jeziku te se sa svojim uvježbanim kulturno- umjetničkim točkama uključuju u priredbe Češke besede Zagreb i Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba, ali i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba. Djeca tako postaju najbolji promotori češkog jezika i češke kulture u Gradu Zagrebu i šire, odnosno ambasadori rada kako Besede, tako i Vijeća. Učenici se uključuju u proslavu dana Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba, u okviru Dana češke i hrvatske kulture u Zagrebu sudjeluju s tematskim izložbama, predstavljali su zagrebačku češku manjinu i na danu proslave Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina koja se veže uz Dan ljudskih prava te se od prvog dana uključuju u program proslave materinskog jezika „Pričaj mi na svom jeziku“ u kojem sudjeluju i učenici drugih manjinskih jezika u Gradu Zagrebu i okolici.

Važan dio nastave češkog jezika i kulture, odnosno programa su i edukativna putovanja tj. terenska nastava u Republiku Češku. Ovom putovanju učenici se vesele i s nestripljenjem ga očekuju tijekom cijele godine. Edukativno putovanje u Češku ima za cilj razvijati zanimanje za češki jezik i kulturu, posjetima kulturnih, povjesnih i prirodnih znamenitosti, produbiti i utvrditi znanja stečena u redovnoj nastavi, upoznati običaje i tradiciju i razvijati jezičnu kompetenciju u okruženju izvornih govornika. Ujedno učenici na ovim putovanjima učvršćuju svoja

prijateljstva u kojima ih veže upravo učenje češkog jezika i aktivna uključenost u udrugu Češku besedu, a to daje nadu i viziju da će ih upravo ta činjenica, kao i njihovo porijeklo, vezivati i u budućnosti kada će neki od njih postati aktivni članovi ne samo udruge, nego i Vijeća. Vijeće je važnost ovog projekta prepoznalo pa u okviru svojih mogućnosti financira prijevoz u Češku Republiku te tiskanje radnih bilježnica koje ih na ovim putovanjima prate i aktivno uključuje u sve programe.

Osim toga, Vijeće u okviru svojih mogućnosti financira i nabavku sitnog inventara za učionicu koji povećava kvalitetu radnog okruženja u kojem se djeca osjećaju sigurno i dobro te motivirano za učenje češkog jezika i kulture.

Uz kvalitetan učiteljski kadar i metodičko-pedagoški pristup djeci, logistička, moralna i finansijska potpora kako Češke besede Zagreb, tako i Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba igra veliku i značajnu ulogu u stvaranju pretpostavki za kontinuirano djelovanje sretne inkluzivne Češke dopunske škole Češke besede Zagreb. Ne samo škole, nego i važnije, sretnih, samouvjerениh, tolerantnih učenika koji vladaju češkim jezikom te poznaju češku kulturu, kako bi oni u budućnosti bili ti, koji će budućim generacijama prenositi češki jezik i kulturu.

Učenici i polaznici igraonice na edukativnim radionicama i pozornici Češkog narodnog doma

Edukativna putovanja učenika u Češku

REALIZIRANI PROJEKTI

2003. - 2018.

Kulturna djelatnost

Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba, u ostvarivanju svog poslanja očuvanja češke kulturne tradicije, ostvaruje programsku suradnju s Češkom besedom Zagreb, koja na tom planu djeli kroz brojne sekcije: folklorna sekcija najmlađih Záhřebské sluníčko, folklorna sekcija odraslih Jetelíček, pjevački zbor Bohemia, vokalno-instrumentalna skupina Lípa, kazališna skupina J. V. Frič i druge. Uz to organiziraju se izložbe, radionice, održavaju različite kulturne priredbe i manifestacije za koje je potrebno obradivati literarne tekstove, glazbene predloške, folklorne koreografije i druge sadržaje, te ih sa djecom i odraslim izviđačima, uvježbavati za javno izvođenje na Danima češke i hrvatske kulture u Zagrebu, Danu nacionalnih manjina Grada Zagreba, Danu Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba, Danu Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba. Uz to, sekcije Češke besede Zagreb često su pozivane da predstavljaju češku nacionalnu manjinu Grada Zagreba i na drugim kulturnim priredbama u Zagrebu i okolini, u drugim krajevima Hrvatske i u inozemstvu.

Kulturna produkcija ovih sekcija, uz entuzijazam i volonterski rad članova, iziskuje i određena materijalno finansijska sredstva koja Češka beseda, kao neprofitna udruga, ne može uvijek osigurati u potrebnim iznosima.

Radi toga Vijeće u svoje godišnje programske planove rada uvrštava sufinanciranje uvježbavanja, opremanja i nastupa sekcija Češke besede na najznačajnijim kulturnim manifestacijama u organizaciji Vijeća i drugih subjekata.

Vijeće u suradnji s Češkom besedom Zagreb i brojnim drugim institucijama od 2016. godine organizira Dane češko-hrvatske kulture u Zagrebu. Održavanjem Dana češko-hrvatske kulture u Zagrebu, u suradnji s odgovarajućim ustanovama, institucijama, udrugama i drugim subjektima, kroz tematska predavanja, izložbe znanstvene, kulturne i slične skupove i priredbe želi se ukazati na osobe i događaje koje su gradile mostove suradnje i podsjetiti na činjenicu kako su Česi gradu Zagrebu dali mnogo toga što ga Zagrebom čini, a Zagreb im je istodobno pružio ne samo gostoprимstvo i dom nego i važan dio identiteta.

Sekcije Češke besede Zagreb

*Mješoviti
pjevački zbor
„Bohemie“
Češke besede
Zagreb*

Folklorena
skupina
„Jetelíček“
Češke besede
Zagreb

Plesna skupina
„Polka“ Češke
besede Zagreb

*Folklorna skupina
„Záhřebské sluníčko“
Češke besede Zagreb*

Glazbena skupina „Lipa“ Češke besede Zagreb

*Kazališna skupina „Josef Václav Frič“
Češke besede Zagreb*

Dani češke i hrvatske kulture u Zagrebu

Izložba starih čeških automobila u dvorištu Češkog narodnog doma, Oldtimer klub Zagreb i Muzej starih automobila Zagreb

Gastronomска понуда чешких традицијских јела

Vinski biskupi zagrebačkog kraja na Danim češke i hrvatske kulture u Zagrebu

Český jarmark u dvorani Češkog narodnog doma

Predavanje prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića na temu: Pisma Ive Vojnovića Česima

Nastup Puhačkog orkestra ZET-a i pjevačkog zbora „Bohemia“ u Češkom narodnom domu

Večer posvećena Lavu Kaldi, zagrebačkom arhitektu češkog porijekla, uz nazočnost njegovih potomaka

Okićena „májka“ u dvorištu Češkog narodnog doma

Izložba radova učenika Češke dopunske škole na temu:
Gdje osjećam jezike? Priredila učiteljica Maja Burger

Sudionici kviza o češkom jeziku i voditeljice Vlatka Šnobli i Pavla Antekolović

Posjetitelji World cafea s voditeljicama Ivonom Štokić i Monikom Ojdanić

*Kreatorica programa
Jana Pejić*

*Voditeljica okruglog
stola Tea Govedić*

Radionica izrade i ukrašavanja čeških medenjaka, voditeljice Jarmila Kozak Marinković i Miluška Krivohlavek

*Sudionici
okruglog stola
na temu: Osjećaj
pripadnosti kao
ključ aktivne
uključenosti
mladih u život
nacionalne
manjine*

*Kulturni program
sekcija Češke besede
Zagreb i publika
u dvorani Češkog
narodnog doma*

REALIZIRANI PROJEKTI

2003. - 2018.

Obilježavanje značajnih datuma i obljetnica

Značajni datumi za dvije države, Republiku Hrvatsku i Republiku Česku, ali i za češku manjinsku zajednicu u Zagrebu, kalendarски su koncentrirani u koncu mjeseca rujna i prvu polovinu listopada.

Dan češke državnosti, 28. rujna, slavi se na dan kada je bio ubijen jedan od najomiljenijih čeških svetaca sv. Václav, zaštitnik češkog naroda i države.

Dan neovisnosti Republike Hrvatske, 8.listopada, obilježava povijesni dan kada je Sabor Republike Hrvatske, 1991. godine, jednoglasno donio odluku o raskidu državnopravnih veza s bivšom državom SFRJ.

Dan Vijeća Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba, 14. listopada, ujedno i datum osnivanja Češke besede Zagreb, obilježava dan kada je počelo

organizirano djelovanje Čeha u Republici Hrvatskoj. U prigodi obilježavanja dana Vijeća, koje se počevši od 2005. organizira svake godine, spominju se i navedeni značajni datumi iz povijesti Hrvatske i Česke. U organizaciji Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba sudjeluje u Danu nacionalnih manjina Grada Zagreba koji se održava tijekom svibnja ili lipnja svake godine u parku Zrinjevac. Vijeće također sudjeluje i u obilježavanju Dana Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i Međunarodnog dana ljudskih prava koji je organiziran u prosincu svake godine.

Naši gosti na svečanosti Dana Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba

Predsjednik
Republike Hrvatske
Ivo Josipović
sa članicama i
članovima folklorne
skupine „Jeteliček”,
„Záhřebské
sluníčko“ i plesne
skupine „Polka“
u Češkom
narodnom domu

*Članice i članovi Vijeća i upravnog odbora
Češke besede Zagreb na prijemu u uredu
predsjednika Republike Hrvatske Ivo Josipovića
povodom Dana Vijeća i 140. godišnjice Češke
besede Zagreb*

*Gradonačelnik Milan Bandić sa članicama i
članovima folklorne skupine „Jetelíček“
u Češkom narodnom domu*

*Zastupnik za
češku i slovačku
nacionalnu
manjinu u
Hrvatskom
saboru
Vladimir Bilek*

*Predsjednik Savjeta za nacionalne
manjine RH Aleksandar Tolnauer*

*Predsjednik Gradske
skupštine Grada Zagreba
Andrija Mikulić sa članovima
predsjedništva Vijeća*

*Veleposlanik Češke u Zagrebu Karel Kühnl sa
suprugom i članovima folklorne skupine „Jetelíček“*

*Veleposlanik Češke u Zagrebu
Martin Košatka sa suprugom (u
sredini) na svečanosti Dana Vijeća*

*Veleposlanik Češke u Zagrebu Vladimír Zavázel
u Českom narodnom domu*

*Zdenka Čuhnil, bivša zastupnica za
češku i slovačku nacionalnu manjinu
u Hrvatskom saboru*

*Elizabeta Knorr, zamjenica
pročelnice Ureda za
međugradsku i međunarodnu
suradnju i promicanje ljudskih
prava u društvu
A. Tomeka i J. Kubičeka*

*Gradonačelnik Milan
Bandić, veleposlanik
Karel Kühnl,
Aleksandar Tolnauer,
predsjednik Savjeta
za nacionalne
manjine RH,
članice i članovi
Vijeća i publika na
svečanosti Dana
Vijeća*

Kulturni programi na svečanostima Dana Vijeća

Sekcije Češke besede Zagreb

Izložba kolaža učenika Češke dopunske škole „Za 100 godina“, slobodna interpretacija češke zastave, priredila učiteljica Maja Burger

Tamburaši
KUD-a Šestine s
predsjednikom RH
Ivom Josipovićem u
Češkom narodnom
domu

Puhački
orkestar ZET-a

Violinist Tomáš Tuláček
uz klavirsku pratnju

REALIZIRANI PROJEKTI

2003. - 2018.

Suradnja na kulturnom, političkom i znanstvenom planu

Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba razvija i provodi suradnju s udrugama i drugim odgovarajućim subjektima u zemlji i inozemstvu koji se bave pitanjima nacionalnih manjina i razmjene iskustava na tom planu.

U tom kontekstu predstavnici Vijeća i Češke besede Zagreb sudjeluju na odabranim skupovima koje organiziraju specijalizirane institucije u Republici Hrvatskoj, Republici Češkoj i drugim zemljama, a odnose se na problematiku nacionalnih manjina. Međunarodni koordinacijski odbor inozemnih Čeha organizira u Pragu tematske konferencije na kojima sudjeluju iseljeni Česi iz čitavog svijeta. Na konferenciji pod nazivom „Iseljenici i problem identiteta“, održanoj 2016. godine, predsjednik Vijeća Juraj Bahnik održao je izlaganje na temu „Češka manjina u Zagrebu i problem identiteta“. Članici Predsjedništva Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba Jarmili Kozak Marinković u uvodnom dijelu konferencije dodijeljeno je priznanje za dugogodišnji rad i zalaganje na očuvanje češke kulturne tradicije u inozemstvu i doprinos izgradnji dobrih odnosa između iseljenih Čeha i Republike Češke. „Iseljenici u doba globalizacije“ bio je naziv konferencije održane 2018. godine, na kojoj su predsjednik Vijeća Juraj Bahnik i Maja Burger, učiteljica češkog jezika i kulture po modelu C u Zagrebu, izlagali na temu „Hrvatski recept za globalizaciju“.

Vijeće surađuje i s Veleposlanstvom Češke Republike u Republici Hrvatskoj, a povremeno su organizirani zajednički posjeti Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba i Češke besede Zagreb Republici Češkoj. Tijekom 2012. ostvarena je suradnja gradsko četvrti Prag 4 sa zagrebačkom gradskom četvrti Trešnjevka-sjever u čemu su ponajviše pomogli Češka beseda Zagreb i Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba. Vijeće je također član Koordinacije vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj koja je osnovana 2006. godine. Koordinacija vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj učlanjena je u Federalnu uniju europskih nacionalnih manjina (FUEN). Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba usko surađuje sa svim nacionalnim manjama i predstavnicima nacionalnih manjina Grada Zagreba i član je Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba.

Vijeće zajedno s Češkom besedom Zagreb povremeno organizira okrugle stolove. Tako je 2011. godine održan okrugli stol pod nazivom „Popis stanovništva u Republici Hrvatskoj, predstojeći izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina i Hrvatski sabor i njihov značaj za budućnost češke nacionalne manjine u Gradu Zagrebu“. U 2013. godini Vijeće je sudjelovalo u projektu Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba pod nazivom

„Jezična raznolikost u Hrvatskoj“ te je u suradnji sa Savezom Čeha u Republici Hrvatskoj, Češkom beseđom Zagreb i Katedrom za bohemistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu iznijelo nekadašnje i današnje stanje češkog jezika u Hrvatskoj. Tijekom 2014. sudjelovalo je u projektu Koordinacije u kojem su, u suradnji s Društvom hrvatskih književnika, predstavljeni pisci iz zemalja iz kojih potječu nacionalne manjine koje žive u Zagrebu. Tom prigodom zagrebačkoj književnoj publici predstavljen je suvremeni češki pisac Miloš Urban.

U 2014. godini Vijeće je organiziralo okrugli stol na temu „Tradicija organiziranog kulturno-prosvjetnog djelovanja Čeha u Hrvatskoj i njezina daljnja per-

spektiva“, a 2015. okrugli stol „Uloga Vijeća ČNM GZ pri integraciji češke nacionalne manjine u društvene procese u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji“. U 2016. godini organiziran je okrugli stol „Mladi kao nositelji identiteta manjine u suvremenom hrvatskom društvu“, dok je u 2017. godini organiziran okrugli stol na temu „Uloga vijeća u osnaživanju potencijala manjinskih udruga-gospodarska djelatnost udruge u svrhu stvaranja prepostavki za ostvarivanje kulturne autonomije“. Okrugli stol na temu „Osjećaj pripadnosti kao ključ aktivne politike uključenosti mladih u život nacionalne manjine“, održan je 9. svibnja 2018. kao jedna od manifestacija Dana češke i hrvatske kulture u Zagrebu.

Suradnja nacionalnih manjina Grada Zagreba – Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba

*Koordinacija
vijeća i
predstavnika
nacionalnih
manjina Grada
Zagreba,
seminar
za članove
u Češkom
narodnom
domu*

*Projekt
Jezična
raznolikost –
Jezik u jeziku,
izlaganje o
češkom jeziku
u Hrvatskoj
u dvorani
Društva
hrvatskih
književnika u
Zagrebu*

*Projekt predstavljanja književnika iz zemalja iz kojih
potječu zagrebačke nacionalne manjine, suvremeni
češki književnik Miloš Urban u dvorani Društva
hrvatskih književnika (treći s lijeva)*

*Miloš
Urban u
Češkom
narodnom
domu*

Dan
nacionalnih
manjina Grada
Zagreba
u parku
Zrinjevac, štand
Vijeća češke
nacionalne
manjine Grada
Zagreba

Folkloarna
skupina
„Jetelíček“
na Danu
nacionalnih
manjina
Grada
Zagreba

Najmlađi
zagrebački
Česi na Danu
nacionalnih
manjina Grada
Zagreba

Ekipa Vijeća - pobjednik turnira
nacionalnih manjina Grada Zagreba u
malom nogometu

Koordinacija vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u RH

Članovi Koordinacije
2013. na sastanku u
Daruvaru

Pripremni sastanak
za osnivanje
Koordinacije vijeća i
predstavnika češke
nacionalne manjine
u RH održan 2005. u
Češkom narodnom
domu u Zagrebu

Seminar Federalne
unije europskih
nacionalnih
manjina (FUEN),
Bautzen,
Njemačka

Suradnja s hrvatskom nacionalnom manjinom u Republici Češkoj

Predsjednik
Vijeća Juraj
Bahnik, zamjenik
predsjednika
Jaromil Kubiček,
predsjednica Češke
besede Zagreb
Alenka Štokić u
južnomoravskoj
općini Jevišovka
s Lenkom
Kopřivovom,
potpredsjednicom
Udruge građana
hrvatske
narodnosti u
Češkoj i načelnicom
općine Boženom
Bošiakovom

Članovi Vijeća i Češke besede Zagreb
u Jevišovki, ispred Hrvatskog doma u
rekonstrukciji, ispred i u crkvi sv. Kunigunde i
kod spomenika doseljenju Hrvata u ove krajeve

Predsjednik Vijeća Juraj Bahnik pozdravlja
u ime zagrebačkih Čeha na Danu hrvatske
kulture (Kiritof) u Jevišovki

Suradnja s jedinicama lokalne i regionalne samouprave, državnim tijelima i institucijama, udrugama i drugim subjektima u Republici Češkoj

Predstavnici Grada Zagreba, gradske četvrti Trešnjevka sjever i članovi Vijeća na potpisivanju sporazuma o suradnji s predstavnicima Gradske četvrti Prag IV

Članovi Vijeća u Brnu na prijemu u uredu Michala Hašeka, župana (hejtmana) Južnomoravske županije (Jihomoravský kraj)

Karel Šplíchal, vijećnik Gradske četvrti Prag IV na prijemu kod gradonačelnika Grada Zagreba Milana Bandića

Predsjednik Senata Parlamenta Republike Češke Přemysl Sobotka u Češkom domu

Zastupnici u Zastupničkom domu Parlamenta Republike Češke, češki veleposlanik u RH Petr Burianek i zastupnica za češku i slovačku nacionalnu manjinu u Hrvatskom saboru Zdenka Čuhnil u posjetu Vijeću češke nacionalne manjine Grada Zagreba, 2007.

Adolf Tomek i Jarmila Kozak Marinković, predsjednik i zamjenica predsjednika Vijeća, 2008. primaju spomen-medalju za rad i doprinos češkoj zajednici u RH od predsjednika Komisije za iseljenike Senata Parlamenta ČR Josefa Zosera

Članovi Vijeća s veleposlanicom Ines Troha Brdar i gradonačelnikom Milanom Bandićem na prijemu u veleposlanstvu Republike Hrvatske u Pragu

Srebrnu spomen-medalju Senata za očuvanja češke iseljeničke zajednice u Hrvatskoj, uručio je 2010. predsjednik Zastupničkog doma Parlamenta Češke Republike, Ing. Miloslav Vlček: (slijeva) Jarmila Kozak Marinković, Adolf Tomek, Jaromil Kubiček, Zdenka Čuhnil, Miloslav Vlček, Leonora Janota i Libuše Stranjik

Predsjednik Vijeća Juraj Bahnik, zamjenik predsjednika Jaromil Kubiček, predsjednica Češke besede Zagreb Alenka Štokić u Pragu kod Jaromíra Šlápotě, predsjednika Čehoslovačkog zavoda za inozemstvo (Československý ústav zahraniční - ČSUZ)

Predsjednik
Čehoslovačkog zavoda
za inozemstvo Jaromil
Šlapota u Češkom
narodnom domu u
Zagrebu s izaslanikom
MZV ČR Karelom
Kühnlom, Jaromilom
Kubičekom i Jurjem
Bahnikom

Alenka Štokić, Jaromil
Kubiček i Juraj Bahnik
na groblju Vyšehrad u
Pragu polazu cvijeće na
grob Josefa Václava Friča,
osnivača Češke besede
Zagreb

Predsjednik Vijeća Juraj Bahnik,
zamjenik predsjednika Jaromil
Kubiček, predsjednica Češke
besede Zagreb Alenka Štokić s
Karelom Šplíchalom u Pragu na
otkrivanju spomenika Nikoli Tesli

Edukativna putovanja članova Vijeća i Češke besede Zagreb - Hrvatska

Grad heroj Vukovar, polaganje vijenca na Memorijalnom groblju Vukovar

Obilazak Vukovarske bolnice 1991. – mjesta sjećanja

Ispred rodne kuće hrvatskog nobelovca Lavoslava Ružičke, čiji je otac bio češkog porijekla

Na obali Dunava, u pozadini dvorac obitelji Eltz, sada zgrada Gradskog muzeja Vukovar

Edukativna putovanja članova Vijeća i Češke besede Zagreb - Češka

Članovi Vijeća i Češke besede Zagreb u Pragu,
2006. godine

Članovi Vijeća i Češke
besede Zagreb, pjevački
zbor „Bohemia“, folklorne
skupine „Jetelíček“ i
„Záhřebské sluníčko“,
tamburaši KUD-a „Šestine“
na festivalu českog
iseljeništava u Pragu,
2010. godine

Članovi Vijeća i Češke
besede Zagreb na
međunarodnom
festivalu Dani
slavenske kulture
u češkom gradu
Uherské Hradiště

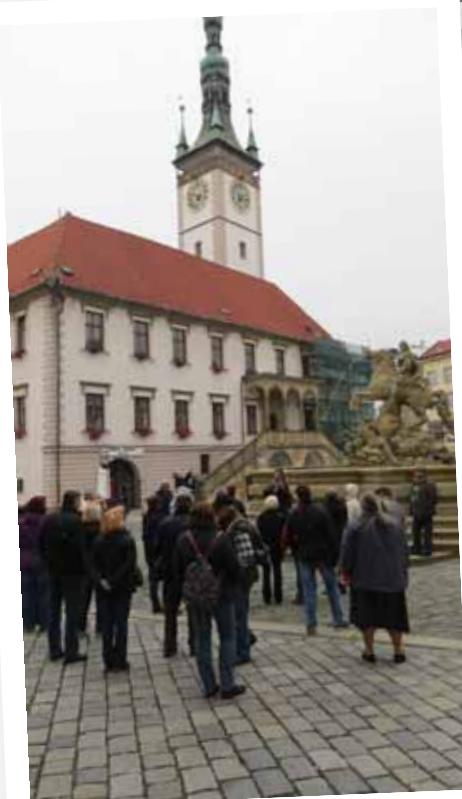
Međunarodni koordinacijski odbor za iseljene Čehe i Ministarstvo vanjskih poslova ČR dodijelio je 2016. u Pragu Jarmili Kozak Marinković, članici predsjedništva Vijeća, priznanje za dugogodišnji rad u češkoj manjinskoj zajednici

Konferencija na temu: Češko iseljeništvo u vrijeme globalizacije, u Narodnom muzeju u Pragu, 2018., Maja Burger, učiteljica Češke dopunske škole i Juraj Bahnik, predsjednik Vijeća, izlazu na radnom dijelu konferencije

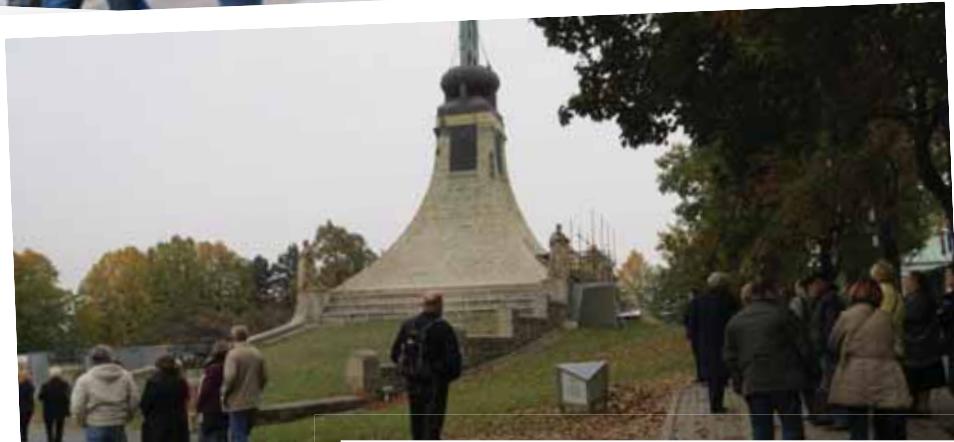

Članovi Vijeća i Češke besede Zagreb te folklorne skupine „Jeteliček“ u zgradi Narodnog muzeja u Pragu, na konferenciji o Iseljeništvu u vrijeme globalizacije, organiziranoj od strane Međunarodnog koordinacijskog odbora za iseljene Čehe

Članovi Vijeća i Češke besede Zagreb u razgledanju kulturnih i prirodnih znamenitosti u Češkoj: Brno – tvđava Špilberk, Olomouc, dvorac Lednice, dvorac Slavkov/Austerlitz, Mogila mira, Moravský kras – špilja Macocha , Český Krumlov

Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba

OSVRTI NA RAD VIJEĆA

Jaromil Kubiček,
*predsjednik Vijeća od 2003. do 2006. i od 2012. do 2015.,
zamjenik predsjednika Vijeća od 2012. do 2018.,
zamjenik predsjednika Koordinacije vijeća i predstavnika
češke nacionalne manjine u RH 2006., 2012. do 2015. i 2015. do 2018. godine*

Mojih 15 godina u Vijeću

Obilježavanje godišnjica uvijek je posebna prilika, kada pokušavamo na časak zaustaviti vrijeme, te se „hladne glave“ ili ispunjeni emocijama prisjetiti bliskih osoba, znamenitih ličnosti, značajnih privatnih, društvenih ili prijelomnih povjesnih događanja i datuma.

Kako je sve započelo.....

U povodu obljetnice kojoj je posvećena ova publikacija, naviru mi sjećanja na pojedine aktivnosti i događanja koja su se odigravala u češkoj manjinskoj zajednici tijekom proljeća 2003. godine. Sjećam se, kako me je u to vrijeme telefonski nazvao tadašnji predsjednik Upravnog odbora Češke besede Zagreb (ČBZ) Adolf Tomek i raspitivao se o tome slažem li se da me Beseda uvrsti na listu od 25 kandidata za članove Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba (VČNMGZ) i ispunjavam li formalno uvjete za kandidaturu. Također smo tom prilikom razmijenili mišljenja o mnogim nejasnoćama oko konstituiranja i djelovanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, novih manjinskih predstavničkih tijela, koja su utvrđena Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina u RH (NN 155/02).

O događanjima koja su uslijedila uz izbor, konstituiranje i početak djelovanja VČNMGZ napisao sam 2004. godine prigodni osvrt za Godišnjak ČBZ u povodu 130. godišnjice osnutka. U njemu iznosim činjenice o počecima i prvim iskustvima u djelovanju VČNMGZ. Ovom prilikom ga prenosim u prijevodu na hrvatski jezik po naslovom...

Zajednički ćemo više doprinijeti češkoj manjini

Kada je Vlada Republike Hrvatske 10. travnja 2003. godine, na temelju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (UZPNM - u Hrvatskom saboru usvojen u prosincu 2002. godine), donijela Odluku o raspisivanju izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne/regionalne samouprave, za vodstva manjinskih udruga i institucija započela je utrka s vremenom. Utvrđeni termin izbora 18. svibnja nije dopuštao odugovlaženje s priprema za utvrđivanje i isticanje kandidacijskih lista i provedbu značajnije predizborne kampanje. Osim toga, velikom

broju vodstava, koja su se trebala angažirati u realizaciji ovog složenog zadatka, nije bilo sasvim jasno kako će vijeća zaista djelovati i kako će se ostvarivati sudjelovanje nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i regionalne samouprave. Za razumjeti je da su im se tada nužno postavljala i pitanja o nadležnostima vijeća u odnosu na dosadašnje manjinske udruge (Besede i Savez Čeha u RH – ako je riječ o češkoj nacionalnoj manjini) i mogućem stvaranju nekakve paralelne manjinske organizacije. Na takvo razmišljanje i određenoj zbnjenosti u svezi toga pridonosili su natpsi u nekim vodećim dnevnim listovima, koji su navodili da čak niti manjinski zastupnici u Hrvatskom saboru, koji su učestvovali u donošenju ovog Ustavnog zakona, nisu u potpunosti svjesni što je to manjinska samouprava.

U takvom, prilično nepovoljnom informacijskom okruženju manjinska vodstva u Besedama utvrđivala su kandidacijske liste te provodila „tihu izbornu kampanju – glasnu izbornu šutnju” (citat Jednota 31. svibnja 2003., J. Staňová).

Organizaciju priprema za izbore u gradu Zagrebu provodila je ČBZ, tradicionalna i dokazano dobro organizirana kulturna i obrazovna udruga Čeha u Zagrebu. Zadatku se pristupilo na vrlo praktičan način. Izbornu bazu za ove izbore činilo je 697 građana Zagreba koji su registrirani u biračkom popisu i koji se izjašnjavaju kao Česi. Beseda je sačinila popis od 25 kandidata za manjinsko vijeće u Zagrebu i predložila jednog kandidata za predstavnika češke manjine u Zagrebačkoj županiji. Radilo se o istaknutim članovima ČBZ i članovima češke manjinske zajednice, koji su ispunjavali uvjete o pripadnosti češkoj izbornoj bazi. Izbori su održani na jednom biračkom mjestu za Grad Zagreb, u zgradici Mjesne samouprave Maksimir, Petrova ulica 116 u vremenu od 7-19 sati. Izborima je doduše pristupio malen broj birača, samo njih 68 ili 9,76% (razlozi su već poznati). Ipak, izbori su bili pravovaljani.

Konstituirajuća sjednica Vijeće češke manjine Grada Zagreba (VČNMGZ) održana je u organizaciji gospode gradonačelnice Grada Zagreba Vlaste Pavić i Ureda za lokalnu samoupravu 11. srpnja 2003. Na sastanku su odobreni statuti vijeća, izabran je predsjednik (Jaromil Kubiček), potpredsjednica (Jarmila Kozak Marinković) i radna skupina za izradu nacrta finansijskog plana i programa rada Vijeća za 2003. godinu.

Rješenjem Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave RH od 24. listopada 2003. godine, Vijeće češke manjine u Zagrebu upisano je u registar kao pravna nefinansirana osoba.

Vijeće češke nacionalne manjine pojedine jedinice lokalne samouprave zapravo je nestramačko predstavničko tijelo svih birača koji su u biračkim spiskovima pripadajuće samouprave registrirani kao Česi, državljeni RH.

Na početku svog djelovanja, vodstvo VČNMGZ manjine suočavalo se s različitim problemima: finansijskim, prostornim i administrativnim. Budući da su iste probleme na početku svog djelovanja imala i vijeća ostalih manjina u gradu Zagrebu, njihova vodstva došla su do zaključka, da bi se mnogi problemi vezani uz osiguranje nužnih preduvjeta za djelovanje lakše savladali zajednički s odgovarajućim uredom Grada Zagreba, kada bi se iskoristila mogućnost koju je omogućavao Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (članak 33.) i osnovala Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba (KVPNMGZ)

Glavni razlozi za uspostavu Koordinacije u Zagrebu bili su:

- olakšavanje komunikacije o zajedničkim pitanjima
- usklađivanje informacijskih uvjeta za sva vijeća - usklađivanje općih uvjeta za rad vijeća - uspostavljanje zajedničkih službi za podršku aktivnostima (odvjetnik, profesionalno-politički konzultanti itd). Koordinacija nije nikakvo „nadređeno tijelo“. Pristupaju joj pojedina Vijeća temeljem odluke većine svojih članova, a osniva se potpisivanjem sporazuma. Koordinacija je osnovana ako joj pristupi natpolovičan broj vijeća nacionalnih manjina Grada Zagreba.

Sporazum o osnivanju Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba svečano je potписан na Dan ljudskih prava, 10. prosinca 2003. godine u vijećnici Skupštine Grada Zagreba u nazočnosti brojnih gostiju – predstavnika svih nacionalnih manjina.

Vrijeme je pokazalo da je osnivanje Koordinacije bio stvarno dobar potez. Ubrzo nakon toga, temeljem Programa djelovanja i Finansijskog plana za 2003. i 2004. godinu riješeni su svi neophodni preduvjeti za redovno djelovanje vijeća nacionalnih manjina Grada Zagreba. Osigurana su sredstva za kupovinu potrebnog namještaja za urede i konferencijske dvorane, sva tehnička pomagala koja koristi moderan ured (računalo, telefonske linije, kopirni uređaj, telefaks, digitalni fotoaparat i sl.) i riješen radni prostor. Osim toga, grad Zagreb omogućio je VČMGZ da za radni prostor koristi prostor ČBZ veličine oko 50 m² na drugom katu Češkog doma u Šubićevoj ulici 20. To je stvarno sretna kombinacija, jer tako pripadnici češke nacionalne manjine mogu „pod jednim krovom“ realizirati sve svoje potrebe. U području kulture putem ČBZ i na području pravno - političkih pitanja putem VČNMGZ. Plan rada Vijeća dijelom prati aktivnosti ČBZ, što je i razumljivo, što više, zahvaljujući tome proslavili smo njen značajan jubilej – 130. godišnjicu osnutka i neprekidnog djelovanja. Na temelju takvog plana rada za 2004. godinu, VČNMGZ dobilo je od Grada Zagreba izvanrednu potporu od 50.000 kuna za proslavu ove važne obljetnice ČBZ.

Zahvaljujući pozitivnom iskustvu koje je VČNMGZ steklo tijekom sudjelovanja u radu KVPNMGZ, na svojoj 3. sjednici 20. svibnja 2004. godine pokrenulo je inicijativu za osnivanje Koordinacije vijeća i predstavnika češke manjine na teritoriju Republike Hrvatske, koji je na temelju članka 33. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina mogu uspostaviti vijeća češke nacionalne manjine u jedinicama područne/ regionalne samouprave. O pokrenutoj inicijativi VČNMGZ predsjednik Vijeća Jaromil Kubiček osobno je informirao prisutne tijekom svoje diskusije na godišnjoj konferenciji Saveza Čeha u RH (10. lipnja 2004.) u Daruvaru. Nakon toga VČNMGZ je na adresu predsjednika VČNM Bjelovarsko-bilogorske, Sisačko-moslavačke i Požeško-slavonske županije poslalo dopise u kojima ih informira o pokrenutoj inicijativi, te im u prilogu dostavlja prijedlog Nacrta sporazuma o osnivanju Koordinacije i prijedlog aktivnosti u narednom razdoblju. Očekujemo odgovor na našu inicijativu s prijedlozima i primjedbama tijekom rujna, te konačni dogovor tijekom listopada.

I što reći na kraju? Put kojim će VČNMGZ „nastaviti koračati“ u provedbi oživotvorenja manjinskih prava, koja regulira Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina iz 2002. godine nije prokrčen. Cilj nam je poznat, ali smjer i brzina na pojedinim dionicama tog puta morati će se prilagoditi različitim okolnostima. U prvoj godini djelovanja VČNMGZ se tim putem kretalo sitnim koracima. U svakoj narednoj godini koraci će biti sve veći.

Kako ocijeniti rad Vijeća i koja su iskustva nakon 15 godina

Tijekom proteklih 15 godina djelovanja bio sam član Vijeća, te sam sudjelovao u njegovom radu obnajujući nekoliko izvršnih funkcija – u nepotpuna dva mandata bio sam predsjednik, šest godina tajnik i tri posljednje godine zamjenik predsjednika. Također sam u dva mandata zamjenik predsjednika Koordinacije vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u RH. Oslanjajući se na te činjenice pokušat ću objektivno rezimirati dosege djelovanja-rezultate koje je Vijeće u proteklom razdoblju polučilo samostalno ili u suradnji s ČBZ i ostalim manjinama u gradu Zagrebu.

- realiziralo je nekoliko kapitalnih projekata važnih za identifikaciju vremenske povezanosti i uloge zagrebačkih Čeha u povijesti razvoja grada Zagreba. Na taj način, ne samo da se kroz te projekte sadašnjoj generaciji zagrebačkih Čeha otkrio njihov povijesni identitet, nego se i validirao njihov entuzijazam u očuvaju češke kulture, jezika i običaja koji se ostvaruje kroz aktivnosti Češke besede Zagreb. U realizaciji pojedinih projekata sudjelovalo je i Hrvatsko-češko društvo.

- Kroz realizaciju zajedničkih programa Vijeća i Besede zagrebački Česi širom su otvorili svoju aktivnost i prisutnost u gradu Zagrebu, hrvatskoj metropoli, i na taj način svoj manjinski život, do tada realiziran i vrednovan u vlastitim krugovima i češkoj manjinskoj zajednici u Republici Hrvatskoj, integrirali u hrvatsko društvo s vlastitim identitetom.

- zajedno s ostalim nacionalnim manjinama u Zagrebu kroz KVPNMGZ stvoren je model povezanosti manjina s institucijama područne samouprave-Grada Zagreba, interaktivna povezanost koja je nacionalnim manjinama grada Zagreba, pa tako i češkoj, omogućila stvaranje institucionalnih i materijalnih prepostavki za ostvarivanje manjinskih prava, ne samo deklarativno nego životno -operativno.

- VČNMGZ svojim je djelovanjem u velikoj mjeri bilo primjer uspješnog djelovanja, te je tako pomoglo i ostalim vijećima i predstavnicima češke nacionalne manjine u jedinicama lokalne i područne/ regionalne samouprave da nađu svoje „niše“ djelovanja.

- Zahvaljujući inicijativi VČNMGZ, 13. siječnja 2006. godine osnovana je Koordinacija vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Tijekom određenog vremenskog razdoblja uspostavljeno je izbalansirano i sinergističko djelovanje triju manjinskih institucija na državnoj razini – Saveza Čeha u RH, zastupnika za češku i slovačku nacionalnu manjinu u Hrvatskom saboru i KVPČNMRH. One tako mogu kao svojevrsni institucionalni oslonci pridonijeti definiranju i realizaciji platforme djelovanja češke nacionalne manjine u RH. Na tako definiranoj platformi je olakšano i uspostavljanje obostrano korisnih veza pojedinih institucija češke manjinske zajednice u Hrvatskoj s institucijama i građanskim udrušugama u Češkoj Republici kao i suradnja na razini EU sa Federalnom unijom europskih nacija FUEN – krovnom organizacijom koja predstavlja civilno društvo autohtonih, nacionalnih manjina i regionalnih ili manjinskih jezika u Europi.

I završno, VČNMGZ je svojim iskoracima u definiranju godišnjih programa rada i njihovom realizacijom u proteklom 15 godišnjem razdoblju zasigurno obogatilo sadržaje djelovanja i pridonijelo boljem prilagodavanju češke nacionalne manjine u RH suvremenim društvenim i institucionalnim tokovima.

Zbog svega navedenog ponavljam.....

ZAJEDNIČKI ĆEMO VIŠE DOPRINIJETI ČEŠKOJ NACIONALNOJ MANJINI

OSVRTI NA RAD VIJEĆA

Adolf Tomek,

predsjednik Vijeća od 2006. do 2012.,

zamjenik predsjednika Koordinacije vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u RH 2006. do 2012.

Kakva su neka moja razmišljanja o razdoblju djelovanja VČNMGZ kroz 15 godina postojanja.

U vrijeme donošenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina bio sam predsjednik Upravnog odbora Češke besede Zagreb. Provodeći odredbe Zakona o izborima za vijeća nacionalnih manjina, Češka beseda Zagreb prihvatala se uloge predлагаča liste od 25 kandidata za članove Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba. Osim s g. Jaromilom Kubičekom, koji je kasnije postao prvi predsjednik Vijeća, vodio sam razgovore i s ostala 24 kandidata za Vijeće u ulozi predsjednika Upravnog odbora ČBZ. Sve pripreme za izbore koji su, pored prijedloga liste kandidata, uključivali i suradnju s nadležnim uredima Grada Zagreba i Republike Hrvatske na formiranju popisa birača pripadnika češke nacionalnosti u Zagrebu, organiziranje poslova oko biračkih mjesteta, promidžbu izbora među biračima i druge poslove provodio sam sa svojim suradnicima iz Češke besede Zagreb. S obzirom na datum izbora, koji je odredila Vlada RH, sve je to trebalo obaviti u vrlo kratkom roku.

U čitavom 15-godišnjem razdoblju djelovanja Vijeća bio sam predsjednik Vijeća polovinu vremena u tri mandata, kao i član Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i potpredsjednik Koordinacije vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine RH. Osim najuže suradnje s Češkom besedom Zagreb bio sam u stalnom kontaktu sa zastupnicima češke nacionalne manjine u Hrvatskom saboru sa Savezom Čeha i Savjetom za nacionalne manjine RH.

Posebno mi je ostala u sjećanju aktivnost zastupnice za češku i slovačku nacionalnu manjinu u Hrvatskom saboru gospode Zdenke Čuhnil i gradonačelnika Grada Zagreba gospodina Milana Bandića oko osiguravanja finansijskih sredstava iz državnog proračuna RH i Grada Zagreba za potporu djelovanja češke nacionalne manjine u Gradu Zagrebu. Uz visoki udjel vlastitih sredstava u razdoblju od 2003. do 2009. godine, osigurano je ukupno oko 4 milijuna kuna za uređenje Češkog narodnog doma u kojem

je od osnivanja i sjedište Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba. Zahvaljujući vrlo aktivnom djelovanju Vijeća u suradnji s ČBZ u proteklom petnaestogodišnjem razdoblju, mogli bismo reći da je porastao ugled češke nacionalne zajednice u Gradu Zagrebu, što se je rezultiralo i time da nije padao, nego dapače, rastao broj građana Grada Zagreba koji se izjašnjavaju kao Česi. Naime, prema popisu stanovništva iz 2001. godine u Zagrebu se 813 građana izjasnilo kao Česi, a 2011. godine njih 835. Za budućnost opstanka češke nacionalne manjine najvažniji dijelovi naših programa moraju biti posvećeni srednjoj i mlađoj generaciji te pomoći pri zapošljavanju mladih u Zagrebu iz Bjelovarsko-bilogorske i ostalih županija koji imaju značajniji udjel pripadnika češke nacionalne manjine na svojim područjima. Možda bi bilo korisno upotrijebiti i internetsku vezu za informiranje mladih Čeha osim novinskih priloga o našem radu u ČBZ i VČNMGZ.

Nastrojao sam svojim kratkim prilozima aktivnosti sudjelovati u publikacijama čiji su autori bili članovi Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba ili ČBZ. Vrlo često sam bio član izdavačkih odbora ovih publikacija kao i Spolkových zpráva i Informatora Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba.

Jasno je da nisam sam mogao izvršavati sve zadatke Vijeća i ČBZ sam, pa sam zahvalan svim suradnicima u Vijeću i u Češkoj besedi Zagreb kao i onima Gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj i Republici Češkoj koji su nam pomagali u radu.

OSVRTI NA RAD VIJEĆA

Alenka Štokić,
predsjednica Češke besede Zagreb

Nekoliko riječi u prigodi obilježavanja 15. godišnjice djelovanja i suradnje s Vijećem češke nacionalne manjine Grada Zagreba.

Češka beseda Zagreb kao najstarija češka udruga u Hrvatskoj i kao jedna od najstarijih udruga u Hrvatskoj uopće, na mnogim je poljima svoje bogate djelatnosti dokazala svoj značaj, organiziranost i ustrajnost, što potvrđuje i činjenica da će 2019. godine obilježiti svoj 145. rođendan. Provedbom odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i konstituiranjem Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba, organizirano djelovanje Čeha u Zagrebu dobilo je novu dimenziju, a Češka beseda Zagreb pouzdanog partnera, koji može punopravno zastupati interes pripadnika češke manjine na području grada Zagreba i u legislativnom smislu.

Na sreću, kako u Zagrebu živimo i djelujemo u multikulturnom okruženju, koje omogućava manjinama integraciju u društvo s vlastitim identitetom, Vijeće i Češka beseda kroz programsku su se suradnju, zajednički angažirali na unapređenju kulturno-prosvjetne djelatnosti. Na taj način Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba i Češka beseda Zagreb su postali partneri i uski suradnici sa zajedničkim ciljem u očuvanju jezika, kulture i običaja zagrebačkih Čeha. Beseda je tijekom svojeg dugogodišnjeg djelovanja i svoje specifične situacije, uz osnovnu kulturnu djelatnost, imala i prosvjetnu, brinući se o Češkoj dopunskoj školi. Povratkom nacionaliziranog Češkog narodnog doma u ruke vlasnika, Beseda je razvila i gospodarsku djelatnost usmjerenu na održavanje zgrade Doma. U Češkom narodnom domu, uz Češku besedu Zagreb, od svog osnutka sjedište ima i Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba.

Kroz dugogodišnju uspješnu suradnju Besede i Vijeća realizirani su i mnogi značajni projekti. Neki od njih su već postala tradicija. Posebno treba istaknuti zajedničku realizaciju edukativnih putovanja u Češku učenika Češke dopunske škole ČBZ, prigodna edukativna putovanja za članove Vijeća i Besede po Hrvatskoj i Češkoj, razne nastupe i prezentacije češke manjine u Zagrebu i Hrvatskoj kao i sudjelovanje

na festivalima i konferencijama u Republici Češkoj. Značajan doprinos članovi Češke besede Zagreb dali su i u izdavačkom projektu Vijeća pod nazivom Česi Zagreb-Zagreb Česima, koji je rezultirao izdavanjem niza publikacija o češkoj zajednici u Zagrebu i Hrvatskoj. Pod istim nazivom snimljen je i film o djelatnosti Čeha u Zagrebu i o značaju istih u životu i izrastanju Zagreba. Zajedničkim snagama realiziraju predstavljanje češke manjinske zajednice na Danu nacionalnih manjina Grada Zagreba u zagrebačkom parku Zrinjevac kao i na Danu Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, na Međunarodni dan ljudskih prava, 10. prosinca.

Na kraju bih željela naglasiti kako je upravo ovako uska suradnja pridonijela boljem prožimanju i boljoj podršci u realizaciji svih ključnih aktivnosti od interesa Čeha u Zagrebu.

Ovom prilikom bih Vijeću, uz 15. godišnjicu, poželjela još mnogo uspješnih godina i nadalje dobrih projekata.

OSVRTI NA RAD VIJEĆA

Marijan Lipovac,
predsjednik Hrvatsko-češkog društva

Velika je sreća i privilegij što među brojnim manjinskim zajednicama u Hrvatskoj već stoljećima žive i Česi, kao dobro organizirana i integrirana nacionalna manjina koja generacijama čuva svoj češko-hrvatski identitet ponosna na obje njegove sastavnice. Stoga je i Hrvatsko-češko društvo od samog svog osnutka 1992. usmjereno na suradnju s institucijama i udrugama češke manjine kao svojim glavnim partnerima u provedbi temeljnih ciljeva Društva – promicanju hrvatsko-češkog prijateljstva i doprinosu razvoju svekolikih hrvatsko-čeških veza. Pripadnici češke manjine uključeni u rad Češke besede Zagreb bili su i među osnivačima Hrvatsko-češkog društva pa dvije udruge već 26 godina imaju skladan suživot i suradnju u akcijama i projektima od zajedničkog interesa. Osnutkom Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba prije 15 godina ta je suradnja dobila novu kvalitetu jer uvođenje sustava manjinske samouprave ne samo što je stvorilo nove mogućnosti djelovanja, nego i pridonijelo jačanju svijesti o doprinosu koji su Česi davali i daju hrvatskoj metropoli. Tako je 2005., na poticaj tadašnjeg predsjednika Hrvatsko-češkog društva Zvonimira Kotarca, pokrenut znanstveno-istraživački projekt nazvan Česi u Zagrebu kojem je cilj bio istražiti povijest Čeha u Zagrebu, posebno istaknutih pojedinaca. Neizravna posljedica tog projekta bilo je imenovanje Stuba biskupa Duha na prijedlog HČD-a u prosincu 2005., čime je prvi zagrebački biskup s kojim počinje nazočnost Čeha u Zagrebu poslije više od 900 godina napokon dobio javnu površinu sa svojim imenom. Upravo u to vrijeme intenzivirana je i suradnja Hrvatsko-češkog društva s još relativno novim Vijećem češke nacionalne manjine Grada Zagreba, što je rezultiralo idejom da se o prvom zagrebačkom Čehu objavi prigodna publikacija. I tako je iz tiska izašla prva knjiga u zajedničkom izdanju Vijeća i HČD-a, Biskup Duh autora Marijana Lipovca, promovirana u listopadu 2006. na dan kad se održala i svečanost otkrivanja natpisne ploče s imenom Stuba biskupa Duha. Bila je to prva javna akcija Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba, ali i prva započetnica aktivnosti HČD-a nakon nekoliko godina malog zastoja u radu kojom je započeo uspon Hrvatsko-češkog društva do pozname i priznate udruge koja

godišnje realizira čak dvadesetak različitih akcija, od kojih su najznačajnije izdavanje knjiga (ukupno devet) i glasila *Susreti* (sedam brojeva u obnovljenoj ediciji) te postavljanje spomen-obilježja hrvatskim velikanim u Češkoj (ukupno osam). Uspjeh suradnje oko izdavanja knjige o biskupu Duhu doveo je do ideje da se povodom 135. godišnjice osnutka Češke besede Zagreb objavi opsežna knjiga o povijesti Čeha u Zagrebu i njihovom doprinosu razvoju Zagreba do modernog velegrada, čime je ranije spomenuti projekt HČD-a Česi u Zagrebu nastavljen, ali pod okriljem Vijeća. Rezultat ni ovaj put nije izostao: knjiga *Česi Zagrebu – Zagreb Česima*, na hrvatskom i češkom jeziku, autora Marijana Lipovca i Franje Vondračeka, objavljena 2009., kao i istoimeni dokumentarni film. Ovi projekti dodatno su osnažili partnerstvo Hrvatsko-češkog društva sa zagrebačkim Česima čija je kulturno-prosvjetna udruga Češka beseda Zagreb zahvaljujući Vijeću kao političkom predstavništvu češke manjine dobila veću vidljivost u javnosti. U gotovo svim zajedničkim akcijama HČD-a i Češke besede, a najčešće se radi o predavanjima i tribinama, barem je dijelom prisutno i Vijeće. Stoga je svaka proslava Dana Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba nezaobilazna u kalendaru događaja od interesa HČD- jer to je ujedno i prilika za rekapitulaciju učinjenog u proteklih godinu dana. I svake jeseni kad se osvrnemo unatrag imamo razloga za zadovoljstvo.

Uspjeh svake suradnje počiva na ljudima pa suradnji Vijeća i HČD-a svakako pridonosi i činjenica da su sva trojica dosadašnjih predsjednika Vijeća, Jaromil Kubiček, Adolf Tomek i Juraj Bahnik, ujedno i članovi HČD-a, kao i tajnica Vijeća Alenka Štokić. Dosadašnja suradnja će se svakako nastaviti, vodeći računa o specifičnosti svakog od partnera i ulozi koju sukladno svom ustroju, pravilima i programima svaki od njih ima na području hrvatsko-čeških odnosa. Iza nas je tek prvih zajedničkih 15 godina i svakako će ih biti još.

POPIS ČLANOVA VIJEĆA PO MANDATIMA

Mandat (2003. – 2007.)

1. Taborski, Zdenka	14. Mutka, Zdenko
2. Bernašek, Bohumil	15. Vrbka, Karlo
3. Šoufek, Zlatko	16. Bukovac, Marija
4. Tomek, Adolf, predsjednik 2006. – 2007.	17. Cvahte, Zdenka
5. Adlaf, Jaroslav	18. Kubiček, Jaromil, predsjednik 2003. – 2006.
6. Husak, Viktor	19. Nišević, Marija
7. Hanuška, Jarmila	20. Švub, Mirko
8. Kozak Marinković, Jarmila	21. Prohaska, Lidija
9. Marinković, Ivana	22. Jilek, Miroslav
10. Poštolka, Vlasta	23. Rajić, Đurđica
11. Vojta, Ivan	24. Sakač, Slavica
12. Kolaček, Oto	25. Krolo, Miloslava
13. Momčilović, Zdenka	

POPIS ČLANOVA VIJEĆA PO MANDATIMA

Mandat (2007. – 2011.)

1. Bernašek, Bohumil	14. Bartoš, Željko
2. Kubiček, Jaromil	15. Poštolka, Vlasta
3. Tomek, Adolf, predsjednik 2007. – 2011.	16. Vojta, Ivan
4. Fofonjka, Agneza	17. Bahnik, Juraj
5. Hanuška, Jarmila	18. Cvahte, Zdenka
6. Kozak Marinković, Jarmila	19. Mutka, Zdenko
7. Taborski, Zdenka	20. Prohaska, Lidija
8. Horina, Miroslav	21. Krolo, Miloslava
9. Šoufek, Zlatko	22. Švub, Mirko
10. Husak, Viktor	23. Bukovac, Marija
11. Kolaček, Oto	24. Rajić, Đurđica
12. Geler, Miroslav	25. Nišević, Marija
13. Ticha, Ivana	

POPIS ČLANOVA VIJEĆA PO MANDATIMA

Mandat (2011. – 2015.)

1. Bahnik, Juraj	14. Hanuška, Jarmila
2. Bartoš, Željko	15. Kolaček, Oto
3. Husak, Viktor	16. Poštolka, Vlasta
4. Prohaska, Lidija	17. Štokić, Alenka
5. Tomek, Adolf, predsjednik 2011. – 2012.	18. Bukač, Vjekoslav
6. Bernašek, Bohumil	19. Bukovac, Marija
7. Fofonjka, Agneza	20. Danjek, Ivan
8. Horina, Miroslav	21. Šoufek, Zlatko
9. Vojta, Ivan	22. Cvahté, Zdenka
10. Kozak Marinković, Jarmila	23. Švub, Mirko
11. Kubiček, Jaromil, predsjednik 2012. – 2015.	24. Nišević, Marija
12. Machaček, Dražen	25. Rajić, Đurđica
13. Geler, Miroslav	

POPIS ČLANOVA VIJEĆA PO MANDATIMA

Mandat (2015. – 2019.)

1. Bahnik, Juraj, predsjednik	14. Bukač, Vjekoslav
2. Tomek, Adolf	15. Danjek, Ivan
3. Fofonjka, Agneza	16. Kozak Marinković, Jarmila
4. Kubiček, Jaromil	17. Kolaček, Jan
5. Horina, Miroslav	18. Kolaček, Oto
6. Bernašek, Bohumil	19. Švub, Mirko
7. Hanuška, Jarmila	20. Rorbach, Tomislav
8. Prohaska, Lidija	21. Šoufek, Zlatko
9. Štokić, Alenka	22. Rajić, Đurđica
10. Husak, Viktor	23. Nišević, Marija
11. Poštoltka, Vlasta	24. Machaček, Dražen
12. Biček, Jaruška	25. Bukovac, Marija
13. Geler, Miroslav	

I ZA KRAJ, ALI NE MANJE VAŽNO ...

Poveznica između dva naroda, Hrvata i Čeha, zaista je mnogo i teško ih je sve nabrojati. Zato ovdje spominjem samo neke koje možda nisu najvažnije, ali su zanimljive. Mnoge istaknute osobe iz hrvatske povijesti, politike, znanosti, umjetnosti, gospodarstva i drugih djelatnosti su češkog porijekla, mnogi iz Hrvatske su studirali ili djelovali u Češkoj, a neki su, primjerice, bili oženjeni Čehinjama. Hrvatski sabor je početkom 20 stoljeća projektirao Čeh Lav Kalda, Banske dvore, današnje sjedište Vlade RH, početkom 19. stoljeća sagradio je graditelj iz Moravske Ivan Eihter, ulice zagrebačkog Donjeg grada i poznato groblje Mirogoj projektirao je Čeh Rupert Melkus, a među zagrebačkim arhitektima poznati su i Vjekoslav Bastl i Bartolomej Felbinger, također Česi. „Kuću koja pleše“, nakon Karlovog mosta i Hradčana treću znamenitost u Pragu koju turisti najviše fotografiraju, projektirao je Hrvat Vlado Milunić. U Pragu su se školovali skladatelj Vatroslav Lisinski, izumitelj Nikola Tesla, književnik August Šenoa, koji je također češkog porijekla, i mnogi drugi. U Pragu je kao profesor na Akademiji likovne umjetnosti djelovao slikar Vlaho Bukovac, a kao znanstvenik

Vladimir Prelog. Drugi naš nobelovac, Lavoslav Ružička, po ocu je također češkog porijekla. Josip Juraj Strossmayer izabran je 1888. za počasnog građanina Praga, a 1925. dobio je onđe i svoj trg. Prvi predsjednik Čehoslovačke Tomáš Masaryk od svih stranaca ima najviše ulica u Hrvatskoj – u čak osam gradova i naselja. Skupina splitskih studenata u Pragu je skovala plan koji je izradio HNK Hajduk. Od 17 predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti samo dvojica nisu rođena u Hrvatskoj i oba su Česi, kemičar Gustav Janeček i filozof Albert Bazala. Svoje su žene u Češkoj pronašli i Nikola Šubić Zrinski, Josip Jelačić i Stjepan Radić. Radić je kroz svoj politički rad promicao i hrvatsko-češke veze, a češki jezik je znao toliko dobro da je na njemu pisao i književna djela. O međusobnoj bliskoći Hrvata i Čeha govori, između ostalog, i činjenica da su se bohemizmi u hrvatskom jeziku, kao što su riječi časopis, mladež, obzor, pokus, skromnost, stroj, tlak, ustroj, vlak, vodopad, zaklada... udomaćili toliko da se i ne smatraju posuđenicama ili tuđicama. Hrvati su od Čeha preuzeli pjesmu Ja se konja bojim i melodiju za najpopularniju crkvenu pjesmu Zdravo, Djevo, kraljice Hrvata.

Kad govorimo o uzajamnim odnosima Čeha i Hrvata, usuđujem se tvrditi da je posrijedi i nešto više od tradicionalno dobrih odnosa između dvije zemlje. Radi se o otvorenom prijateljstvu i simpatijama između hrvatskih i čeških ljudi. To se odnosi i na Čeha iz Češke, ali i na nas koji, kao potomci čeških doseljenika, već više od dva stoljeća živimo u Hrvatskoj. I to je najbolja formula za suživot koju želim u zaključku istaknuti. Ako domaćilna sredina prijateljskim odnosom omogući manjini integraciju u društvo s vlastitim identitetom, tada dobiva dvostruko. Dobiva ljude koji, zajedno s njima, u svakodnevnom životu, doprinose, grade i stvaraju bolje danas i sutra i kvalitetniju i bogatiju kulturnu baštinu. A Republika Hrvatska i Grad Zagreb omogućavaju nacional-

nim manjinama integraciju u hrvatsko društvo s vlastitim identitetom, ne samo deklarativno, nego i u svakodnevnom kulturnom i javnom životu.

Čast je biti na čelu Vijeća koje zastupa sve Čehе u Gradu Zagrebu. Čast je i velika obveza raditi to u Gradu Zagrebu u koji je povjesno gledano, ali i danas, tako prijateljski otvoren prema Česima, ali i svim pripadnicima manjina koje u njemu žive. U gradu koji je puno dao Česima i kome su Česi isto tako ostavili puno zamjetnih tragova.

Kroz ostvarivanje naših programa i projekata u kulturi, prosvjeti, izdavaštvu i drugim djelatnostima nastojimo prijateljstvo, povjerenje i potporu koju nam pružaju građani ovoga grada uzvratiti tako da svojim radom doprinesemo multikulturalnosti Zagreba, po kojoj je on već poznat u ovom dijelu Europe i svijeta.

Juraj Bahnik,
predsjednik Vijeća češke nacionalne manjine Grada Zagreba,
član Odbora za nacionalne manjine Gradske skupštine Grada Zagreba

